

REDACȚIUNEA,
Administrația și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Adresor nefrancat nu se pri-
mește. — Manuscripte nu se
retrimit.

INSERATE
Se primesc la Administrația în
Brașov și la următoarele:

REDAȚIUNI DE ANUNȚURI:
In Wen: la N. Dukas Nachf.,
Dr. Angenfeld & Emeric Les-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelt Nachf., Anton Oppelk.
In Budapesta: la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Iuliu
Mopolá (VII Erzsébet-körút).

PREȚUL INSERȚIUNILOR:
1/2 lină garsonă pe o coloană
1/2 lină pentru o publicare. —
Publicări mai dese după tarife
de tariful. — RECLAME pe
pagina 3-a o serie 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXV.

„GAZETA“ iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminecă 2 fr. pe an.
PENTRU ROMÂNIA și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 franci.
Se prenumără la toate ofi-
ciile postale din țară și din
afară și la d-nii colectori.

Abonamentul pentru Brașov
Administrația, Piața mare.
Tezești Inului Nr. 30, etajul
I. Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dușul în casă: Pe un an
24 cor., pe 6 luni 12 cor., pe
luni 6 corône. — Un exemplar
10 bani. — Adresă abonamentele
cât și inserțiile sunt a se
plăti înainte.

Nr. 65.

Brașov, Joi 21 Martie (3 Aprilie).

1902.

Un strigăt în fața pericolului.

Este séu nu în pericol Metropolia română unită în urma uneltirilor congre-
sului romano-catolic din Ungaria?
Românii uniți n'au luat parte la acest
congres și au protestat contra ori-cărei
ingerințe în afacerile lor bisericesci. Nu
este dér putere lumescă, care să-i cons-
tingă a-și sacrifica drepturile și indepen-
dența bisericii lor. Dér machinațiunile gu-
vernului nu constituie cu tóte aceste un
pericol mare pentru ei?

Cu această cestiune se ocupă un dis-
curs fruntaș român unit, îngrijat de inde-
pendența bisericii sale, în articolul următor:

Deputațiunea, care s'a dus și-
năvălă trecute la palatul din Buda să
prezenteze capului statului elabora-
tul congresului romano-catolicilor,
Majestatea Sa i-a răspuns, că primesce
cu plăcere acel elaborat „al congre-
sului catolicilor de ambele rituri“.

„Nulla dies sine line“.

Guvernul unguresc nu lasă să
treacă o singură ocaziune ca să nu
uneltescă în contra nemaghiarilor.
Acum a ajuns rândul éráșii la noi
Românii, căci ce însemnează cuvîn-
tele „catolicilor de ambele rituri“, puse
de guvern în gura corônei, alta, de-
cât tendința de-a cuprinde și înă-
bun și pe Românii uniți în masa
cea mare de opt milioane de romano-
catolici din Transilvania și Ungaria?

Guvernul scie bine, că Românii
uniți au biserică de sine stătătoare
cu dreptul ei deosebit de autono-
mie; scie că aceștia nu vor să se
lapeze de independența Metropolei
lor și că nu vor nici să audă de-o
participare la autonomia romano-
catolicilor; îi este bine cunoscut, că
Românii uniți au protestat și pro-
testează contra confundării bisericii
lor cu a romano-catolicilor și cu a
Rutenilor greco-uniți, cari s'au arun-
cat în brațele acestora; scie bine,
că Românii uniți n'au luat parte la
congresul romano-catolicilor și că ei
de decii de ani urgiteză conchiema-
rea congresului lor propriu bisericesc
pentru a leci multe rele, ce s'au încui,
în afacerile lor bisericesci și școlare
mai ales în urma multelor pedeci
puse de stăpânirea ungrurescă întru-
privei sinodului român unit — și to-
tuși guvernul pune în răspunsul co-
roniei cuvintele „de ambele rituri“,
ca și când ar fi cuprinși aici și Ro-
mânii uniți, cari stau departe, ca
pământ, de congresul ro-
mano-catolicilor și de proiectul séu
de organizație autonomă, la care
n'au contribuit nici cu voie nici
fără voie.

Guvernul cu această faptă te-
nărară împinge corôna înainte și se
cumde după ea, făcându-o să ia
o poziție a priori într'o cauză, care nu-i
este cunoscută séu îi este unilateral
propusă de guvern însu-și, și ast-fel
se creează o situațiune forțată
atât pentru corônă cât și pentru
Românii uniți: pentru corônă, anga-
ndu-o prin enunțațiunea făcută în
raportul informațiilor mai te-
nuite, ce le-ar primi, ér pentru
Românii uniți, făcând să fiă mai

mult séu mai puțin genați în miș-
carea lor liberă din cauza enunța-
țiunei corônei.

Póte să ne fie iertat nouă a lăsa
aceste machinațiuni ale guvernului ne-
băgate în sémă și a aștepta cu ochii
închiși apropierea pericolului ce-l in-
volvă? Séu suntem datorii să adu-
cem la cunoștința tronului starea
adeverată a lucrurilor privitoare la
biserica română unită și la dreptu-
rile ei istorice, precum și ferbîntea
noastră dorință de-a vedé odată orga-
nizată biserica noastră independentă
pe basa autonomiei proprii, ce-i com-
pete?

Aștepta-vom până ce ne va
ajunge apa la gură séu vom lucra
până ce este încă timp?

Cred, că de „bunăvoinea“ gu-
vernului a avut tot Românul destulă
ocaziune a se convinge în 35 de ani
și mai cred, că în urma această ni-
menii nu va aștepta, ca guvernul să
vindece relele noastre din propriul
îndemn, ci va afla, că e neapărat de
lipsă o acțiune energică din partea
noastră, decă voim să ne salvăm bi-
serica și independența ei.

Cu atât mai vîrtos trebuie să
fim conscii de această cu cât nepă-
sarea séu, mai bine đis, indolența
noastră față cu cele ce se petrec și
uneltesc contra existenței Metropo-
lei române de Alba-Iulia, înaintea
ochilor noștri, s'ar puté exploata
fórte ușor de către adversarii ei con-
tra noastră și a independenței bise-
ricii noastre.

O voce slovacă.

Intr'un diar slav din Viena un Slovac
publică unele considerațiuni, din cari es-
tragem și noi în traducere următoarele:

Unii și alții — ăce corespondentul
slovac — sunt plini de bucurie, că după
o periódă lungă de 30 ani, în fine și
Slovacii au reușit a trimite în parla-
ment 4 deputați naționali și că doi din
aceaia, anume Veselovsky și părintele
Kollar au ținut acolo nisece discursuri
energice.

Din parte-mi nu mă pot asocia bu-
curiei acestora.

Decă cine-va întreprinde ceva, tre-
buie să fie lămurit înainte de tóte asupra
cestiunei, că țînta, ce și-a propus'o, să
pótă fi atinsă, măcar în parte, decă nu
întregă. Pentru-ca acțiunea noastră să nu
fie absolutamente greșită și chiar nedemnă
și pentru-ca țînta să pótă fi atinsă, este
necesar să luăm în considerare nu numai
mijlôcele, ci și alte raporturi: în acest cas
așa-dér, forțele noastre și punctul de ve-
dere al Maghiarilor. Puterile noastre, vor-
bind sincer, stau sub zero, ér puterea Ma-
ghiarilor este în zenit.

Nu ceea-ce noi sperăm, dorim séu
voim, ci ceea-ce putem și suntem în stare
de a atinge, această este filosofia politiceii.
Ei bine, întrebarea, decă debutul din parla-
mentul ungar este rațional și corect, s'ar
fi putut pune și la noi, ceea-ce însă nu
s'a făcut.

Nici unul dintre oratori n'a ținut
vr'un discurs politic, ci un discurs roga-
tor, exhortator. S'a făcut apel la sentiment,
la dreptate, la echitate. S'a prémărit no-

bleța și eroismul Maghiarilor în speranța,
că prin mișcarea inimilor se vor lămurii și
mințile.

Maghiarii invocă istoria lor de 1000
de ani, ceea-ce nu este esact. Istoria Ma-
ghiarilor nu este, decăt de 100 de ani,
care se începe cu epoca împératului Iosif
II. Până la acea epocă istoria era comună
ungară și despre ideia de stat maghiar
nici pomenire nu era.

Legea naturii este imutabilă, fiind-
că este divină, și după legea această cel
mai slab sucombă în fața celui mai tare.
Decă considerăm, că Maghiarii 'sunt ca o
insulă între două mări, cea germană și
cea slavă, li-se póte ére reproșa cu bună
conștiință, că ei fără considerație la mij-
lôce și căi se apéřă contra potopului? Ce
sunt Maghiarii față cu Germanii și Slavii?
Decă aceste două națiuni lucréză de acord,
atunci Maghiarii nici nu esistă, — însă
aici e nodul! Pangermanismul are ne-
voie în năvala sa în spre răsărit de
aliați.

Destul, că Maghiarii, între Germanii
și Slavii se află în situația, ca un grăunte
între două pietri de móră, de aceea a cere
dela dênșii, ca să se lase a fi măcinați,
este mai mult decăt irațional, este ne-
menesc. Au cumpănit cercurile noastre
acest raport, când au impus deputaților na-
ționali în formă de program datoră, de
a aduce în discuțiune cestiunea naționali-
tăților? Decă nu, din păcate, destul de
rêu, decă da, atunci și mai rêu, căci prin
acesta au dat dovadă, că nici idee n'au
de ceea-ce se numesce filosofia politiceii.
Ei au cerut imposibilul!

Care este conclusiunea? Că noi cu
lamentațiuni, cerșitorii și rugăminți nu
vom puté face nimic. Nu poți lucra în
potriva legii naturale. Cel-ce este mai
slab, trebuie să fie învins și va fi învins
de cel mai tare. Maghiarii nu pot și nu
vor să comită sinucidere.

La 1861 era vorba de „district“, la
1868 legea naționalităților a fost teoreti-
cesce repudiată, ér acum venim și cerșim
în parlament legea naționalităților. Inse
piatra filosofală rămâne totuși: „memo-
randul“ și „districtul“.

Ar fi fost de dorit, ca oratorii să
fi vorbit într'un alt ton, decăt să încoro-
neze regii cu expresiuni de mulțămîță și
pe Maghiarii cu nobleță și eroism. Cestiu-
nea naționalităților este o cestiune forțe
delicată. In această cestiune apelul la drep-
tate, echitate, milă și altele de felul
acesta, se potrivesc mai mult în biserică,
însă nu în parlament, unde doi adversarii
se luptă pe viétă pe mórte.

Judecătorii și poporul. La arti-
colul nostru de Dumineca trecută intitu-
lat „Judecătorii și poporul“ primim din
îsvor autorizat scirea, în urma căreia cu
plăcere completăm, respective rectificăm
cele scrise de noi după informațiunile
lacunose, ce le aveam atunci: La aduna-
rea generală a camerei advocațiale din
Timișóra cunoscuta propunere, de a-se
face din partea camerei o remonstrațiune
la ministrul de justiție, ca să se numescă
judecătorii numai de aceia, cari cunosc
limba poporului — a făcut-o d-l avocat
din Timișóra, Dr. Cosma. Camera advoca-
țială a primit cu unanimitate propunerea
d-lui avocat, ceea-ce este o dovadă, că
abnormitatea stărilor de astăđi pe terenul
justiției, a deschis deja ochii chiar

unor cercuri, unde până acum abnormi-
tatea era considerată de un lucru natural.
Rămâne, să așteptăm, ce va răspunde mi-
nistrul justiției la remonstrația din Ti-
mișóra.

Alianța ruso-francesă.

Foile rusesci iau cu mare satisfacție
la cunoștința scirea, că parlamentul fran-
ces a votat, fără discuțiune, cheltuelile
călătoriei președintelui Loubet în Rusia.

„Novoie Vremja“ publică din inci-
dentalul acesta o corespondență din Paris,
care aruncă lumină caracteristică asupra
alianței ruso-francese. Publicistul rus de-
clară fără încunjur, că Francesii vorbesc
cu ére-care decepție despre alianță, și în-
tre altele citéză declarația, ce o făcuse
înainte cu doi ani Freycinet, că în alianța
această a urmat ére-care răcire. Și totu-și
alianța această constituie forța spiritului
frances și speranța lui. Sunt — ăce —
căsătorii, cari nu sunt lipsite de atracțiune
reciprocă și de bună-stare, dér nu's to-
tu-și fericite, fiind-că nu's binecuvîntate
cu copii. Așa a fost până acum alianța
această. Ea a servit de decor Franciei, dér
n'au sporit'o cu copii.

Noi Rușii — continuă — am fost
ocupați în Orientul extrem, ér de Orien-
tul apropiat ne-am depărtat. In timpul
acesta a venit aici Germania, unde —
cum a đis un distins diplomat rus — nu-
mai cu armata putem să ne luptăm în
contra Germaniei. Acum vedem de-aprópe
triumful diplomației germane aici. Nici
nouă, Rușilor, nici Francesilor n'a folosit
alianța, deși Germania amenință încă
Francia.

E timpul suprem, să se sfîrșescă
odată periodul lunilor de miere și să pă-
șim pe câmpul faptelor. Francia nu e mică
și e echipată escelent, mai bine decăt
Germania, deși Germanii stau în fruntea
militarismului. Francesii au puscii mai
bune, tunuri mai bune și vase de rășboi
mai bune decăt Germanii; pe lângă acesta
dorul de luptă la Francesii umple tóte
straturile poporului. Ar fi de mirat un
rășboi al Germaniei cu alianța franco-
rusă; mâna dréptă i-ar țîn-e Rusia, mâna
stângă Francia... Și totu-și alianța această
uriază e stéřpă. De ce? Fiind-că diploma-
ția ambelor părți e pasivă. Diplomația ru-
sescă nu-i capabilă de a-se debarasa de
tradițiile diplomației lui Nesselrode. E
timpul însă, ca noi Rușii să ne emancipăm
de acest spirit străin. Din cauza această
este o necesitate inevitabilă, că în alianța
franco-rusă să se manifesteze puterea de
creațiune și de-odată cu călătoria lui
Loubet să dispară ori-ce neîncredere.

Corda Fratres.

— Un răspuns. —

Activitatea culturală pe care secțiune
română a Federațiunii internaționale
studentesci o desvóltă în strictă confor-
mitate cu legile de organizație și cu sco-
purile Federațiunii, — a devenit, în vremea
din urmă, obiectul unor stranii discuțiuni
în pressă și în parlamentul maghiar și este
țînta unor măsurii excepționale ale d-lui
ministru Wlassics și ale d-lui rector de
universitate Vécsey din Budapesta. Cestiu-
nea s'a tratat pe un tărîm care, fiind po-
litic, nu se împacă sub nici un raport cu
menirea Federațiunii noastre. Nu vreau să
alunec și eu pe acest tărîm, fiind-că ar
trebui să acuz și să condamnu însu-mi pe

aceia, cari fără cuvânt acasă și condamnă studentimea română din regatul ungar.

Calitatea mea de vice-președinte al Federațiunii și director al Secțiunii Române, îmi impune datoria să lămuresc situația numai din punctul de vedere al rolului studentimei române din regatul ungar în Federațiune. Mi-se mai impun, cu o cale, și reserve, de cari voi ține seamă, până va fi cu putință. Voi răspunde deci, cu toată liniștea, — acușărilor maghiare; și voi căuta să combat cu argumente legale măsurile de terore, ce s'au decretat în contra colegilor români dela universitățile maghiare, — ori cât de revoltat aș fi în sufletul meu contra amestecului nemaipomenit și contra ostilității fără precedent, pe care ministrul și autoritățile universitare dela Budapesta le-au manifestat nu numai față cu studenții români, dar față cu însăși organizația în vigoare a Federațiunii.

1. S'a formulat acușăția, că printre studenții români din Ungaria*) s'ar agita ideea atașării la delegația studenților din România. Nici o iotă din acușăția asta nu-i adevărată, pentru simplul motiv, că de-o asemenea agitațiune nu-i nevoie. Atașarea studenților români din Ungaria grupului studenților din regatul român este un fapt împlinit de ani de zile și consacrat de însăși organizația actuală a Federațiunii. Dacă nu altceva, statutele Federațiunii ne impun să ne atașăm secțiunii române, fiindcă articolul 7 decretăză explicit: „*Chaque membre doit être inscrit à la Section de sa propre nationalité*”.... E adevărat, că la Paris, delegația studenților maghiari a provocat o nouă discuție în jurul acestei chestiuni, dar rezultatul a fost și mai categoric pentru organizația Federațiunii potrivit principiului naționalității etnografice, și nu politice. D-l Ludwig, actualul președinte al Federațiunii, și secția maghiară cu sediul la Budapesta, ar fi putut și ar mai pute orienta pe d-nii Wlassics și Vécsey, să nu lovească cu atâta ușurință și cu atâta neкомпetență în legiuirea Federațiunii. Să nu nesocotescă atât de lesne nici decisiunile congresului dela Paris, unde consulatele studenților români din Ungaria au fost recunoscute ca fiind legale, și propunerea maghiară, că ele să fie atașate secțiunii ungare, a trebuit revocată prin însuși d-l Ludwig — în urma unanimei stăruinți a șefilor de secțiuni din comitetul central al Federațiunii.

2. A fost calumniată ca „tradare de patrie”, ca „irredentă” și mai scie sfântul ce, atitudinea legală a studentimei române din Ungaria. Nici prin minte nu le-a trecut acuzatorilor: că în Federațiune nimeni nu se poate constitui decât potrivit legilor acesteia și nici decât conform dorințelor politice ale unui său altui vreunelnic ministru ori anual rector, omenii fără nici un drept de cuvânt în chestiunile interioare ale Federațiunii.

Dacă situația mea oficială nu mi-ar impune o complesanță extremă față cu nisele autorități publice ale unei țări, care a oferit Federațiunii noastre ospitalitatea sa — ar trebui să înfierz cu cele mai necruțătoare calificative insultele nesocotite, ce se aruncă în fața studentimei române.

Sunt însă atât de îngăduitor, să admit, că d-l ministru Wlassics, d-l rector Vécsey, parlamentul maghiar, pressa maghiară — n'au procedat cu rea credință și cu ascunse și neiertate scopuri politice. Sunt gata să atribui acea atitudine fatală unei deservite lipse de orientări a numărilor factori asupra chestiunilor de organizație ale Federațiunii și asupra istoricului congreselor ei.

Renunț de astă-dată chiar și la dreptul să întreb: ce fel de informații își permit a da factorii maghiari ai Federațiunii asupra acesteia? Renunț să cercetez fenomenul ciudat, că o campanie ostilă actuali organizației a Federațiunii este nu numai tolerată, dar este chiar sprijinită de factori oficiali maghiari ai Federațiunii, cari par a-și fi uitat de promisiunile solemne făcute la congresul din Paris: că de aci încolo nu mai sunt Maghiari în chestiunile Federațiunii, ci sunt membrii devotați ai acesteia!

De-ocamdată renunț a lămuri aceste penibile momente. Am nădejde, că d-nii Wlassics, Vécsey etc., vor recunoște, că au fost rău orientați și se vor grăbi a revoca măsurile de terore, cari lovesc nu numai în secția română, ci lovesc în însăși organizația Federațiunii. Sper că o vor face acosta fie în urma lămuririlor ce-mi permit a da eu și cari vor ajunge la cu-

*) D-l Wlassics și Vécsey au dis consecvent, „studenții maghiari, cari vorbesc românesc”; eu cred, că mai corect ar fi fost să se combine expresia „studenți români cari trebuie să vorbescă ungurește”. — I. S.

noscința d-lor pe aceeași cale, pe care au luat seire de un articol al „Tribunei”, fie în urma intervenției oficiale a comitetului central al Federațiunii, fie în urma unei mai puțin interesate atitudini a secțiunii ungurești, când i-se cer informații.

Dér și pentru cazul că m'aș înșela în speranțele mele, pot asigura pe cei-terorizăți: că nici Federațiunea noastră nu-i făcută să asculte de dictatura nu seiu căru ministru ori rector, nici studentimea română din Ungaria nu-i devotată Federațiunii atât de puțin, ca să nesocotescă organizația ei, de dragul unui condamabil amestec politic.

3) În sfârșit, o chestiune de principiu. Federațiunea este fondată în scopuri culturale și umanitare. Este fondată, ca să înfrățescă popore, și nu ca să favorizeze tendinți politice contrare și civilizației și umanității. Eță de ce s'a acceptat principiul organizării după naționalitate etnografică, și nu după state. Dacă se accepta acest din urmă criteriu de organizație, erau sacrificate poporele de o cultură veche ca Polonii, Cehii, Finlandezii etc. Puteau fi sacrificați chiar Maghiarii, dacă se proceda conform dreptului internațional, care nu scie de un stat maghiar și de o reprezentanță maghiară în străinătate, ci scie numai de un stat austro-ungar și de o reprezentanță diplomatică austro-ungară. Ei bine, cine ar fi reprezentat atunci statul austro-ungar: Nemții, Maghiarii, Cehii, Polonii, Rutenii, Evreii, ori — renegații? Ne-ar plăcea să ne-o spună asta chiar Maghiari neaoși ca d-nii Wlassics, Ludwig ori alții.

Ni-se cere nouă, studenților români din Ungaria, să fim atașați secțiunii maghiare. Dér e cu neputință. E absurd. Acea secțiune reprezintă poporul maghiar și o cultură maghiară, cari s'au dovedit atât de adese-ori, că sunt altceva, decât celelalte popore civilizate și decât celelalte culturi europene. Acesta o spun Maghiarii înșiși. Cine nu le-ar crede pe cuvânt?

Nouă însă ne cere federațiunea, să reprezentăm cultura românească și aspirațiile umanitare românești. Er acestea le pote reprezenta complet nu statul, ci nemul românesc.

Sunt chestiuni culturale și umanitare de cari e vorba. Nu's chestiuni politice, cari se pot primejdi statul ungar, cărui aparțin politicește și studenții români și studenții slovaci și studenții sârbi și studenții croați și studenții germani, nu numai studenții maghiari.

Cine tratăză astfel chestiunile acestea, acela vrea să amestece politica în Federațiune și acela se îndrăpță în contra Federațiunii. Cred însă, că cei ce învită oșpeți, nu pot dicta oșpeților principii — numai respecta pot principiile lor.

În urmăre, măsurile de terore în contra studentimei române trebuie revocate. În cas contrar, cei-ce le mențin, sunt ostili legiuirii Federațiunii și vor fi tratați în consecință. Căci a nu revoca măsurile excepționale luate pentru suprimarea liberei opinii a studenților români din Ungaria, înseamnă a prejudeca discuțiunile, ce se vor deschide în congresul din Budapesta asupra noiei organizări a congresului. Înseamnă a fi invitat congresul la Budapesta, cu scopul de a-i zădărnici o drăpță și umanitară organizație, isvorită din libera opinie a membrilor lui, și a-i impune organizație ungurească, dictată de miniștri și de rectori maghiari și menită unor scopuri politice de rassă, și nu idealelor culturale și umanitare ale lumii civilizate.

Aceste constatări le va scii face — dacă va fi nevoie — comitetul central al Federațiunii. Și le vor scii face și studenții români din Ungaria, atât în calitate lor de membri devotați actuali legiuirii a Federațiunii, cât și în calitate lor de cetățeni ungari, în calitate lor de fii ai acelor părinți terorizați de d-l Wlassics, cari plătesc grele biruri de stat, ca să se pot lăuda tot d-l Wlassics, că „va purta el bucurosi cheltuelile congresului.”

Atât deocamdată.

Ioan Scurtu,

vice-președinte al federațiunii „Corda Fratres” și directorul general al secțiunii române.

Istoricul războiului ruso-româno-turc (1877—1878.)

Cetim în „Cronica”:

Stat-majorul militar rusesc, prin comisiunea sa specială de studii istorice, a terminat istoria tehnică-militară a războiului ruso-româno-turc din 1877/78.

Stat-majorul austriac a tradus și a terminat săptămăna trecută publicarea volumului I din interesanta lucrare rusescă,

care ajunge cu istorisirea evenimentelor până la manifestul împăratului înainte de război, circulara cancelarului și proclamatiunea Rusiei către Români. Aceste documente sunt date în întregime lor. Înșirarea evenimentelor începe de la Februarie 1875, când mai întâi străbătă în lumea civilizată scirea despre turburările din Hertegovina turcoască.

Când s'a început războiul acesta, situațiunea Turciei nu era de loc bună: revoluții peste tot, în sinul imperiului și finanțe sleite. Cu toate acestea Rușii trebuiau să comenteze cu puterea de rezistență a armatei turcesce și cu calitățile excelente ale soldatului turc. Mobilizarea parțială a armatei turcesce începă încă de pe timpul războiului din Bosnia. Mai în urmă cu desfășurarea evenimentelor, s'a urmat proporțional și cu ulterioara mobilizare a forțelor Turciei, așa încât la finele lunii Octombrie 1876 erau pe picior de război 448 de batalioane, și în Mai 1877 erau 580 de batalioane. În Europa se aflau 280,000, în Asia 120,000 de Turci. Rusia nu putea compta serios în aceste circumstanțe, decât pe armata română, care era cea dintăia din punctul de vedere al calității și al numărului.

Armata rusescă număra 722.000 în activitate și 752.000 rezervă. Din cei 25.000 de oștrei abia $\frac{1}{3}$ se bucură o cultură militară satisfăcătoare. Reparațiunile lor era inegală în corpurile de armată.

Artileria de câmp se compunea din tunuri de bronz cu culasă, având o iutălă de 455 metri.

Mobilizarea armatei ruse se făcu în mod succesiv.

În August 1876, se credea că două corpuri de armată vor fi de ajuns. La 1 Octombrie s'a dat ordin pentru mobilizarea tuturor trupelor din guvernamentele Odesa, Charkov, Kiev, și o parte din Caucas. La finele lui Octombrie se mai mobiliză încă patru divisiuni. În Noembrie stăteau pe picior de război 20 divisiuni. Anul următor se mai mobiliză încă 16 divisiuni, o rezervă de 25 de batalioane, și în anul 1878 se mobiliză toate trupele locale și de rezervă.

Din cele ce premerg reiese, că Rusia nu era preparată de război cu Turcia. Mai toate instituțiunile militare erau în perioada de transformare de la vechiul la noul sistem. Tot în starea acasta de provisoriat se găsiau și finanțele. Abia după repetate reclamarți din partea comandantilor de corpuri, li s'a dat 50,000 de ruble în aur și 200,000 în argint, și sumele acestea mai mult pentru cheltueli speciale și secrete; toate celelalte cheltueli trebuiau să se plătescă în hărtie monetă.

După părerea stat-majorului austriac lucrarea stat-majorului rusesc, cu toate micile ei erori inevitabile, constitue o operă istorică de întâiu rang, și cuprinde multe lucruri necunoscute până acum cu privire la stadiul ultimului mare război de pe continentul european.

*

În alt loc „Cronica” anunță, că un distins militar român a pus sub tipar și peste câte-va zile va apare critica acestei opere, așa că efectul ce Rușii speră să obțină prin parțialitatea lor, va fi anihilat, reducând faptele la adevărata lor valoare.

SCIRILE DILEI.

-- 20 Martie v.

Revisuirea legii comerciale. Scim, că înainte de a demisiona, fostul ministru de comerț Hegediș a rugat pe deputatul Dr. Neumann Armin să pregătescă un proiect de revisuire a legii comerciale. Neumann se sfătuesce acum cu noul ministru de comerț Horanszky în afacerea acasta. Dilele trecute ei au avut o conferență la care a participat și secretarul de stat Nagy Ferencz. Cu ocazia acasta s'au stabilit principiile esențiale, în urma căreia în scurt timp se va pregăti planul de revisuire.

Monumentul Regelui Carol dela Turnu-Severin, sculptat de d-l Bălăcescu, se va inaugura în ziua de 10 Mai.

Nemții nu vor să demonstreze. La timpul său s'a făcut mare gălăgie în pressa maghiară cu scirea, că guvernul german a oprit o adunare, ce era să se țină în Braunschweig contra maghiarizării numelor de localități în Ungaria. Din Berlin se anunță acum, că scirea lansată atunci de foile unguresce nu corăspunde adevărului, fiindcă o astfel de adunare nici nu s'a plănuit măcar.

Pensionare. D-l locotenent-colonel Paul Munteanu din regimentul 31 de infanterie, la propria sa cerere, a fost trecut la pensie, cu care ocaziune i-s'a acordat crucea militară pentru merite.

Parastas pentru N. Cristea. Sămbătă s'a oficiat în Sibiu un parastas pentru odichna de veci a răposatului asessor consistorial N. Cristea.

Afacerea trădării din Varșovia. „*Berliner Tagblatt*” spune, că trădarea colonelului Grimm a descoperit-o br. Kopp, atașatul militar rusesc din Viena, și amantul lui Grimm. Tribunalul militar l'a condamnat pe Grimm la închisore pe viață. Pedepsă și-o va face în fortăreța din Schliusselburg.

Doi-spre-dece candidați într-un cerc electoral. Folia ungurescă din Kézdi-Vásárhely scrie, că abia s'a lățit vestea despre retragerea deputatului Benke Gyula și deja se și vorbește, că la mandatul cercului respectiv vor candida 12 inși: 8 cu program liberal, 3 cu program kossuthist și unul afară de partide.

Ministru-președinte bulgar Dama a făcut alaltăieri o vizită ministrului de esterne rusesc Lamsdorff în Petersburg.

Un alt trădător. Se scrie din Varșovia, că dilele aceste a fost arestat contele Bielopolski, fost atașat al guvernului general de Moscova, marele duce Sergiu. Contele se întorcea dela înmormântarea tatălui său din Berlin. Arestarea s'a făcut în stațiunea dela frontieră „Granică”. Contele este acuzat de a fi vândut planuri importante militare.

Pentru masa studenților români din Brașov au intrat dela „Auraria” casă de economii din Abrud 40 cor. și dela „Luceafărul” din Vêrșet 20 cor.—Primesc nobilii donatori cele mai vii mulțămite. *Dirrecțiunea școlilor gr. or. române din Brașov.*

Medic militar. D-l Dr. Emil Ternăveanu a fost numit după terminarea semestrului al doilea al serviciului militar, aspirant de medic asistent la spitalul militar Nr. 22 din Sibiu.

Comisiunea europeană a Dunării se va întruni în adunare generală la 22 Aprilie, având la ordinea zilei următoarele chestiuni: Statistica navigațiunii pe anul 1901, Ascultarea raportului directorului spitalului din Sulina; Modificarea serviciului de pilotaj; Crearea unui port de observații medicale la Sulina și admiterea de vapore de poștă.

Cel mai bătrân general din Europa este Edmund Schwarz-Beniller, care și-a serbat zilele trecute aniversarea a 94. El servește în armată de 74 ani și s'a făcut general înainte de asta cu 50 de ani, și este unul din acei puținți în viață, care odinioară a făcut marșul dela Lemberg la Neapol cu ranița în spate. Bătrânul general trăesce în Viena.

Câtă avere a lăsat Cecil Rhodes. Din Londra se anunță, că averea totală rămasă după Cecil Rhodes este de aproape 72 milioane cor. O parte însemnată din averea acasta a destinat-o spre scopuri filantropice. Restul l'au moștenit familia, frații și surorile lui.

Țiar săsesc în America. Sașii transilvăneni emigrați în Erie — Pensilvania — au de gând a scote un țiar al țiar. Țiarul va apare odată pe săptămăna în

cepend cu ziua de 1 Maiu și va purta titlul: „Der Siebenbürger Bote in Amerika“.

Practica în spitale. Ministrul de instrucție publică ungar a ordonat practica obligatorie a tinerilor medici în spitale timp de un an. Numai după absolvirea acestei practici li-se vor libera de acum înainte medicilor diplomele de doctori.

Un copil cu două capete. În comuna Bosia, județul Iași, femeia Maria Stănciara a născut un copil cu două capete. Monstrul n'are decât o mână și un picior.

Marele proces, care durază de o mie de ani și nici azi nu e sfârșit.—Sub titlul acesta apare în ziarul kossuthist „Egyetértés“ o lucrare a deputatului și avocatului Carol Eötvös. Autorul și-a propus să documenteze neteimincia acusei, ce s'a adus și se aduce la adresa jidovilor, despre omorul ritual. El va face cunoscut procesul din Bazin (secolul 16), cel din comitatul Saros (secolul 18) și omorul din Peer. Eötvös însă va stărui mai ales asupra procesului din Tisza-Eszlar în care el a jucat rolul de apărător și promise, că va descoperi toate tainele aceluia proces. Prin opera sa speră, că va face lumină într-o cestiune cu care mulți s'au ocupat și *pro* și *contra*, dăr care și azi nu e încă în de-ajuns clarificată. „Egyetértés“ face deja de pe acum mare reclamă lucrării lui Eötvös, care de sigur, că va fi primită de jidovii cu mulțămintă.

Teatru german. „Lucia de Lamermoor“, opera tragică de Donizetti, s'a dat dat aseră c'un succes cum nu s'a mai dat aici în Brașov. D-ra Sofia Martini, cântărea de coloratură, a asigurat reușita operii prin vocea-i sublimă, de-o rară tehnică, care poate brila și într'un teatru mare. Puterile artistice de cari dispune d-l Bauer în acest ciclu de opere, sunt din cele mai bune. Tenorul Conrat, precum și baritonul Carl Victor împreună cu profundul bas al d-lui Snoboda se făceau foarte bine atât ca soluri, cât și în legătură cu celelalte voci în duo, trio și mai cu sémă în cuintetul din actul al doilea acompaniat de de cor, care aseră a fost deosebit de brav și a intrat în tot-deuna prompt și clar. Punctul culminant a fost cântarea *Luciei* ea nebună, din ultimul act, în care d-șora Martini și-a desvoltat totă măiestria tehnicei ei. A fost neobișnuit de lung și sgomotos aplaudată. Deseră se va da opera de Gounod „Faust“, ér mâne „Freischütz“, de Weber.

Convocare.

Domnilor membri ai comitetului despărțământului I al „Asociației pentru literatura română și cultura poporului român“ și Onoraților D-ni membrii ai comisiunii pentru inițierea Reuniunii economice din comitatul Brașovului, aleși în consultarea din 9/22 Noemvrie 1901, li-se aduce la cunoștință că statutele Reuniunii economice române din comitatul Brașovului sunt completate.

Deci T. T. D-lor sunt invitați cu totă onorația a lua parte la ședința de votare definitivă a statutelor, ce se va ține *Vineri în 4 Aprilie st. n.* la 11 ore a. m. în localul cunoscut din edificiul gimnasiului român din loc.

Tot în această ședință se va decide și despre pașii, ce sunt a-se face relativ la aceste statute.

Brașov, 18 Martie v. 1902.

Ioan Aron,
convocatorul comisiunii.

Academia Română.

Sesiunea generală din anul 1902.

Raport asupra lucrărilor făcute în anul 1901—1902.

(Urmare.)

După inventarul general întocmit la primire în biblioteca centrală s'au găsit 26.035 publicațiuni în 47.736 volume. O foarte mare parte din acestea le avea de mai înainte și biblioteca noastră, astfel că

crescerea reală va fi mult mai mică, decât arată aceste cifre. Când se va face contopirea și se vor alege dubletele, acestea vor fi dăruite, după cum dispune legea, bibliotecii universității din Iași și altor bibliotecii din țară, cari se vor hotări atunci.

Cu subvențiunea anuală de 25,000 lei pusă la dispozițiunea Academiei pentru continuarea și îmbogățirea colecțiilor și pentru plata personalului trebuincios, precum este prevădută în lege, împreună cu suma prevădută în bugetul Academiei pentru cumpărare și legare de cărți, se vor pute face de aci înainte achizițiunile cele mai folositoare și trebuincioase.

Până acum, o mare parte din timp întrebuințându-se cu primirea și rânduirea colecțiilor, nu s'au putut pune încă în lucrare măsurile pentru contopirea lor cu fondul bibliotecii noastre. De aceea s'au păstrat aceste colecțiuni cu organizarea lor, punându-se la dispozițiunea lectorilor așa cum s'au găsit în momentul recepțiunii.

Am avut onorația să vă arăt și în trecut că biblioteca noastră cuprinde foarte prețioase materiale pentru cercetări de istorie națională și pentru studiul limbii și literaturii române, ceea-ce face să fie în continuu vizitată de un număr tot mai însemnat de învățați, profesori și studenți. Azi, prin interesul ce ne-a arătat statul, bogăția colecțiilor noastre devenind și mai însemnată, biblioteca este cercetată de un număr tot mai mare de lucrători, precum se constată din buletinele statistice ce se publică în fie-care lună și cari arată crescerea colecțiilor și miscarea sălei de lectură.

Cele mai însemnate daruri primite de instituțiunea noastră în cursul anului pentru colecțiunile sale științifice, sunt următoarele:

Președinta consiliului de miniștri n-ia trimis din arhivele diferitelor administrațiuni publice 102 dosare cu acte și documente privitoare la mișcarea din anul 1848 în Principatele Române, pentru a fi încorporate la colecțiunile Academiei.

Ministerul de război n-ia dăruit de asemenea „Condica ordinelor de și pe anii 1846—1849“.

Dela ministerul cultelor și instrucțiunii publice s'au primit în dar 225 volume manuscrise, cari se aflau în biblioteca Seminarului Central din București, precum și un volum manuscris, cuprinzând copii de corespondență în limba greacă a Metropolitului Filaret II.

I. P. S. Sa Metropolitul Iosif Naniescu, regretatul nostru membru onor. a dăruit un baston sculptat, ce a aparținut Metropolitului Iacob al Moldovei, două lădi cu diferite documente vechi, 288 volume manuscrise românești, grecești, slavonesci, de psaltichie, din diferite timpuri 1.008 volume și broșuri tipărite, 25 cărți geografice și planuri, 41 stampe și portrete, 3 portrete în olei; n-ia mai oferit de asemenea 36 documente istorice românești, dintre cari unul dela Ștefan-cel-Mare din 1498, și altul dela Grigorie Ghica din 1664, având o pecetie de argint aurit.

Răposatul nostru coleg V. A. Urechia ne-a prezentat în dar două acte dela începutul secolului, privitoare la baronul de Kreuchely-Schwerdtberg și un manuscris în limba franceză intitulat *Bulletin*, din 1848.

Colegul nostru d-l I. Kalinderu a oferit un volum manuscris, cuprinzând séma Vistieriei Moldovei din 1776.

D-l B. P. Hasedu a dăruit o cupă de argint, dată de bunicul d-sale Tadeu Hasedu fiului său Alexandru, la 30 Noemvrie 1811, cu ocaziunea botezului acestuia.

D-l T. Maioreșcu a deus în dar în colecțiunile instituțiunii noastre toate manuscrisele, ce posedă dela răposatul poet Eminescu.

Colegul nostru d-l D. C. Ollanescu a făcut dar un album de fotografii reprezentând espozițiunea românească dela Paris din 1900, precum și 331 publicațiuni făcute cu ocaziunea espozițiunii universale.

D-l Sp. Haret a dăruit un desen original, reprezentând villa dela Dresda, în care au locuit M. S. Regele și cu frații Săi la 1853.

D-l C. Erbiceanu a dăruit mai multe acte grecești și românești, privitoare la istoria țării și bisericii române, precum și un volum manuscris de Naum Râmnicăeanu.

D-l I. C. Negruzzi a prezentat în dar 2 scrisori originale ale lui Eliade-Rădulescu către Costache Negruzzi, din anul 1836.

Dela d-l N. Iorga, membru corespondent, s'au primit în dar câte-va acte privitoare la Iancu Brânișteanu și corespondența lui Vasile Alexandri cu acesta, precum și nisece acte privitoare la cariera

părintelui său Nicolae Iorga în serviciile publice ale țării.

D-na Ana G. Catargi, născută Rosetti, a oferit un volum manuscris, 11 scrisori originale, mai multe poezii autografe de ale lui Constantin Negri, 18 fotografii, inelul de logodnă din 1836 al bunicului său Grigorie Ghica Vodă, mai multe scrisori dela Vasile Alexandri, M. Kogălniceanu și alții, un portret în olei al lui Grigore Vodă Ghica înainte de domnie, și o pictură reprezentând pe Isus Christos cu cununa de spini, care aparținuse aceluiași Domnitor.

D-na Elena I. Docan ne-a oferit o colecțiune de 1773 documente de proprietăți și de gospodărie din secolii trecuți.

D-na Maria C. Berindei a dăruit 63 documente istorice românești din secolii XVII—XIX.

Dela d-l D. C. Sturdza-Scheianul s'au primit în dar un chrisov original pe pergament dela Petru Vodă, Schiopul din 1589 și 90 diferite zapise de țigani dintre 1820 și 1831.

D-l G. Bengescu, ministru plenipotențiar, a dăruit Mapamondul cu text grecesc publicat la 1800 de Gheorghe, fiul Marelui Vornic Răducanu Golescu, precum și un esemplar din Despot Vodă de V. Alexandri, cu modificări autografe de autor.

Din partea d-lui A. Gianni, membru la Inalta Curte de Casație, am primit un chrisov original pe pergament dela Ștefan, Domnul Moldovei, din 7028 (1520) și traducerea unui chrisov dela Alexandru Domnul Moldovei, din 7062 (1554).

(Va urma.)

Literatură.

Din publicațiunile Academiei Române au apărut acum publicațiunile mai jos însemnate și se află de vânzare la următoarele librării:

Socec et Comp., București, — Otto Harassowitz, Leipzig, Gerold et Comp., Viena (Stefansplatz): 1) *Cutremurele de pământ în România* în anul 1901 st. n. de St. C. Hepites, estras din *analele Academiei Române* seria II Tom XXIV, memoriile secțiunii științifice, 20 bani; 2) *Constituțiunea geologică a țărmlui Prutului* din Nordul Moldovei de Dr. Ioan Simionescu (Nr. VII. Publicațiunile fondului Vasile Adamachi) 50 bani; 3) *Influența substanțelor străine asupra solubilității Phenylthioureei de apă*, de Petru Bogdan (Nr. VIII din publ. Fond. V. Adamachi) 20 bani.

A apărut „*Almanachul*“ societății „*Petru Maior*“ Budapesta 1901 cu un conținut bogat și ilustrat. Format 8° cu 144 pagini. *Prețul 4. corone*. Se află de vânzare la Tipografia A. Mureșianu cu prețul indicat, plus 35 bani porto.

ULTIME SCIRI.

Triest, 1 Aprilie. Oficiului „*Trieste*“ i-se anunță din Scutari: În *Albania anarhia e completă*. Bande înarmate cutrieră țera ucidând și jefuind. Firul telegrafic dintre Prizrend și Scutari a fost rupt și trupa de soldați trimisă contra bandelor, a fost *prinsă*. Guvernorul, în urmă, fû silit să retragă toate trupele, ca soldații prinși să fie liberați și in orașele litoralului jafurile și omorurile sunt la ordinea zilei. În viațelul Janina turburarea spiritelor și-a ajuns culmea. În *Berat și Paramita* au fost mai multe ciocniri pe strade între răsculați și trupe.

Triest, 1 Aprilie. Lui „*Picco*“ i-se anunță din Cetinje, că situația din Albania de nord e considerată ca *forțe serioasă*. *Muntenegro își concentrează trupele deplin echipate la granița* Rusia doresce, ca puterile europene să intervină și să împiedece izbucnirea războiului. Se țice, că Austro-Ungaria și Italia s'ar fi declarat gata de a ocupa Albania.

Constantinopol, 1 Aprilie. Consulul grec de aici a asigurat Pórta, că Grecii din Macedonia vor da ajutor Turciei în suprimarea revoluțiunei.

Atena, 1 Aprilie. Într'un meeting ținut aici s'a hotărit lansarea unui manifest către puteri, prin care se le rőge a întreveni și a pune capăt atrocităților din Macedonia. Sunt temeri, că răscola în Macedonia va isbucni în massă.

Londra, 1 Aprilie. Nimic hotărit nu se scie aici despre tractările de pace. Guvernul însuși n'a primit informațiuni și nu scie, ce se întâmplă în Kroonstad (Oranje). — Sciri private spun, că președintele Oranjelui refuză orice negocieri.

Diverse.

Al miiela ou. „*Leesener Beobachter*“ vorbește despre un jubileu ciudat, care s'a serbat în Gandersheim. Pedelul școliei de acolo, Albert Probst, are o găină, care în decurs de 6 ani a ouat peste o mie de ouș și, cum e Némțul cu sistem, a ținut d. Probst în evidență oușele, așa încât când a ouat găina al miiela ou, a dat un mare banchet, la care au fost invitate mai multe notabilități. Strada în care locuiesce proprietarul găinei fenomenale a fost pavozată, ér pompierii voluntari au făcut serenadă cu lampione. Cocoșii din vecini s'au aliat și ei la serenadă ca debutanți benevoli. Menu-ul a constat dintr'un omlet (scrob) colosal, ér un diurnist de la primărie a rostit un avântat toast în sănătatea harnicei găini.

„ALBINA“ institut de credit și de economii Filiala Brașov.

Conspectul operațiunilor în luna lui Martie 1902.

Intrate:	
Numărar cu 1 Martie 1902	cor. 14,244.21
Depunerii spre fructificare	„ 174,835.98
Cambii rescumpărate	„ 375,206.62
Conturi curențe	„ 102,331.38
Imprumuturi pe efecte și alte imprumuturi	„ 20,856.—
Imprumuturi pe produse	„ 1,150.—
Monetă	„ 4,405.15
Comisiuni, cupone și efecte	„ 15,682.07
Banci	„ 42,274.16
Interese și provisiuni	„ 32,563.11
Diverse	„ 9,842.35
cor.	793,391.03
Esitate:	
Depunerii spre fructificare	cor. 151,644.73
Cambii escomptate	„ 412,673.63
Conto curent	„ 12,027.13
Imprumuturi pe efecte și alte imprumuturi	„ 49,255.—
Imprumuturi pe produse	„ 1,400.—
Monetă	„ 5,251.36
Comisiuni, cupone și efecte	„ 10,289.37
Interese și provisiuni	„ 1,004.20
Spese și salare	„ 4,618.80
Banci	„ 85,954.—
Diverse	„ 40,146.14
Numărar cu 31 Martie 1902	„ 19,126.67
cor.	793,391.03

N. P. Petrescu m. p. C. Aisăr m. p.
dirigent. cassar.
Iosif Oncioiu m. p.
con. abil.

Cura băilor de burueni depurative „Dinsoreanu“ Ploescei. Cu această cură ușoră de aplicat și de urmat se poate restabili ori-ce, suferind de ori-ce bôla, în ori-ce timp al anului, fără témă de recelă. La bôlele de cancer, tuberculosă, epilepsie, hemoroide, paralizie totală séu parțială, hemiplegie, etc. fac angajamente garantate pentru restabilirea sănătății. Cei cari se pot acomoda în locuința lor, se pot curarisi singuri acasă, după o instrucție specială bôlei cerută de suferind. Consultul prin corespondență fără instrucție e gratuit, asemenea e gratuită și instrucția pentru cei ce vor dovedi, că sunt sëraci fără mijloce. La casurii grave, unde mórtea ar amenința viața, și medicina nu mai pôte da ajutorul dorit, pentru salvarea celui în pericol mă pôte chema orice telegrafic. *Dinsoreanu*, physiolog-hidropat.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor responsabil: Traian H. Pop.

**Dela „Tipografia A. Mureșianu“
din Brașov,**

se pot procura următoarele cărți:

(La cărțile aici înșirate este a se mai adauge
pe lângă portul postal arătat, încă 25 bani pentru
r-comandație.)

Scrieri economice.

Manual complet de agricultură rațională, de Dr. George Maior, profesor de agricultură la școala superioară dela Ferăstrău și la Seminarul Nifon Metropolitul din București. Cartea cuprinde patru volume:

Vol. I **Agrologia**, senu Agricultura generală. 34 côle de tipar cu 217 figuri în text. Carte didactică aprobată de On. Minister de Agricultură al României cu decizia Nr. 2078 din 1897. Costă 5 corône.

Vol. II **Pitotechnia**, senu cultura specială a plantelor, 38 côle de tipar cu 202 figuri în text. Carte premiată de Academia Română cu premiul Nasturel-Herescu în sesiunea 1889. Costă 8 corône.

Vol. III. **Zootechnia**, senu Cultura generală și specială a vitelor cornute, dim preună cu lăncă și lăptăria, 49 côle de tipar cu 225 figuri în text. Costă 8 corône.

Vol. IV. **Economia Rurală**, senu organizațiunea și administrarea moșiilor mari și mici. Costă 8 corône.

Cartea d lui prof. Maior senu deosebesce esențial de lucrările de acest fel apărute până acuma în limba și literatură română prin aceea, că este prima lucrare completă pe terenul agronomiei în limba noastră, care tratăză tôte cestiunile cele mai mari ca și pe cele mici privitoare la agricultura română din tôte țerile locuite de Români, pe baza progreselor actuale ale științei și tehnicii agricole moderne. Ea ia serios concurența cu cele mai bune lucrări apărute până acum în limbile culte: germană, francesă, etc.

Economia pentru școalele poporale compusă de Teodor Roșiu, învățător la școala principală română din Lăpușul-Unguresc. Edițiunea a doua. Prețul 60 b. pl. 5 b. Porto.

Despre influința împrejurărilor asupra acțiunilor și deprinderilor animalelor de Larnark, cu un studiu asupra lui Larnark de Panait Iosin. Prețul 50 b. pl. 10 b. porto.

România agricolă, studiu economic de Dr. George Maior, profesor de agricultură și fost estimator expert la banca agricolă. Motto: „Sărăc în țără săracă“. Emissen. Prețul 2 cor. plus 10 b. porto.

Cursul la bursa din Viena.

Din 1 Aprilie n. 1902

Renta ung. de aur 4%	119.85
Renta de corône ung. 4%	97.55
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½%	120.25
Impr. căil. fer. ung. în argint 4½%	100.60
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	120.25
Bonuri rurale ungare 4%	97.20
Bonuri rurale croate-slavone	97.—
Impr. ung. cu premii	204.—
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	163.75
Renta de argint austr.	101.70
Renta de hârtie austr.	101.50
Renta de aur austr.	120.85
Losuri din 1860.	153.—
Acții de-ale Băncei austro-ungară	16.15
Acții de-ale Băncei ung. de credit.	698.—
Acții de-ale Băncei austr. de credit.	697.25
Napoleondorfi	19.06
Mărci imperiale germane	117.32½
London vista	240.10
Paris vista	95.40
Rente de corône austr. 4%	95.50
Note italiene	93.45

Cursul pieței Brașov.

Din 2 Aprilie n. 1902.

Bancnota rom. Cump.	18.98	Vând.	19.02
Argint român.	18.40		18.44
Napoleondorfi.	19.—		19.10

Galbeni	11.30		11.40
Ruble R seset	126.—		127.—
Mărci germane	58.50		—
Lire turcesci	10.72		—
Seris. fonc. Albina 5%	100.—		101.—

Numai marfă prospătă garantată solidă și elegantă.

Prăvălie nouă!

Cel mai ieftin deposit de încălțăminte.

Deoro-ce am priit cantități forte mari de încălțăminte pentru dame, bărbați și copiii în fășonele cele mai nouă, din fabricele cele mai renumite, Karlsbad, Viena, Paris și Pesta etc.

Fiind prăvălia mea prea mică pentru așa colosală cantități, sunt silit

a vinde tôte mărfurile cu prețuri ieftine de mirare!

Pentru Bărbați:

1 păr. ghe e simple de vauș, garantat solid	2.60
1 " " cu feseț de vics garantat solid	2.90
1 " " bocaneț de vics solid	3.80
1 " " galoșate cu lac solide	4.30
1 " " bocaneț de iuft galb.	4.50

Pentru Dame:

1 păr. ghețe patent cu zug, solide	2.60
1 " " " " nasturi	3.50
1 " " Gems " "	4.20
1 " " " " șirețe	3.80
1 " " de mănucșe cu lac	4.—
1 " " de piele galbună de gems ou nasturi	4.20

Pautofi de Dril, dela 90 cr. în sus. Ghețe mici pentru copiii dela 60 cr. în sus.

Comande la măsură se efectuează prompt și cu mare acurateță.

I. D. AVRIGEANU

DEPOSIT și CONFECTIUNE de ÎNCĂLȚĂMINTE, Brașov, Strada Porții nr. 34, la trei stele.

Principiul meu este, ieftin, bun și vințare multă.

Nr. 2921 Ep.

Publicare de licitațiune.

In scopul

zidirei bisericei catedrale greco-orientale în Sibiu,

cu suma preliminară de 369,080 corône 14 fileri prin această se publică

CONCURS.

Planurile, preliminarile de spese, condițiile generale și speciale de licitare se pot vedé în cancelaria Consistoriului archidiecesan, strada Măcelarilor nr. 45 până la 19 Aprilie st. n. anul curent în ôrele oficiôse, de unde licitanții pot primi și blanchete pentru compunerea ofertelor.

Oferte se primesc numai pentru **zidirea întregă** și numai decă corêspund intru tôte condițiilor de licitare până la 20 Aprilie anul curent stil nou la ôrele 12 din di, și sunt a se înainta la presidul Consistoriului archidiecesan în Sibiu.

Sibiu, din ședința Consistoriului archidiecesan, ca senat epitropesc, ținută la 13/26 Martie 1902.

Consistoriul archidiecesan al bisericei greco-orientale române din Transilvania.

Deschidere de fabrică!

Am onôre a aduce la cunoștința On. public, că

FABRICA DE MAȘINI,

care opt ani am avut'o în Kézdi-Vásárhely, acuma în mod considerabil lărgită, **am strămutat'o**

în Brașov Strada gării nr. 54

(în partea Villei Stenner) lângă vamă.

Lucrez mașini: pentru fabrici de ferestru, fabrici de spirit, mori, arangiamenturi de băi, mașini pentru economie de câmp, precum și **Cazane,** iute prompt și cu prețuri ieftine.

Mă rog de sprijinul On. public

cu tótă stima

Szombat Samu.

7—10 (452)

Plecarea și sosirea trenurilor de stat reg. ung. în Brașov.

Valabil din 1 Octomvrie st. n. 1901.

Plecarea trenurilor din Brașov.

Dela Brașov la Bud-pesta:

- I. Trenul mixt la ôra 5-8 min. dimi.
- II. Tr. accel. (peste Clușiu) la ô. 2-45 m. p. m.
- III. Trenul de pers. la ôra 7-48 min. sêra.

Dela Brașov la București:

- I. Trenul de persône la ôra 3-55 m. dim.
- II. Trenul mixt la ôrele 11-40 a. m.
- III. Tr. mixt. la ôra 6-55 min. sêra.
- IV. Trenul accel. la ôra 2-19 min. p. m. (ce vine pe la Clușiu).

Dela Brașov la Kezdi-Oșorheiu:

- I. Trenul de pers. la ôra 5-19 min. dim. (are legătură cu Tușnad la ôra 9-18, cu Ciuc-Szereda, la ôra 10-4 min. a. m.)
- II. Trenul mixt la ôra 8-50 min. a. m.
- III. Trenul de per. la ôra 3-15 m. p. m. (are legătură cu linia Tușnad-Ciuc-Szereda).

Dela Brașov la Zêrnesci (gar. Bartolomeiu).

- I. Trenul mixt la ôra 9-2 min. a. m.
- II. Trenul mixt la ôra 5-26 min. p. m.

Dela Brașov la Ciuc-Gyimes:

- I. Trenul de pers. la ôra 5-19 min. dim.
- II. Trenul mixt la ôre 8-50 min. a. m.
- III. Trenul de pers. la ôra 3-15 min. p. m.

Sosirea trenurilor în Brașov:

Dela Budapesta la Brașov:

- I. Trenul de persône la ôra 8 dim.
- II. Tr. accel. peste Clușiu la ô. 2-9 m. p. m.
- III. Trenul mixt la ôra 10-25 min. sêra.

Dela București la Brașov:

- I. Trenul accel. la ôra 2-18 min. p. m.
- II. Trenul mixt. la ôra 9-27 min. p. m.
- III. Trenul pers., la ôra 5.— m. p. m.
- IV. Tren. de pers. la ôra 7-55 min. dim. (care circulă numai Vinerea dela Predeal).

Dela Kezdi-Oșorheiu la Brașov:

- I. Trenul de persône la ôre 8-25 m. dim. (are legătură cu St.-Georgiu, Ciuc-Szereda ôra 3-20)
- II. Trenul de pers. la ôra 1-53 m. p. m. (are leg. dela Ciuc-Gyimes la 5-17 dim.)
- III. Trenul mixt, la ôra 6-50 m. sêra (are legătură dela Palanca la 8-54 dim.)

Dela Zêrnesci la Brașov (gar. Bartolomeiu).

- I. Trenul mixt la ôra 7-2 min. dim.
- II. Trenul mixt la ôra 1-17 min. p. m.

Dela Ciuc-Ghimes la Brașov:

- I. Trenul de pers. la ôra 8-25 m. dim.
- III. Trenul de pers. la ôra 1-53 m. p. m.
- III. Trenul mixt la ôra 6-50 min. sêra.

Subsemnatul am onôrea a mă recomanda On. public din loc și jur, ca

**primul măestru zidar român
diplomat în Brașov,
care întreprinde ori-ce zidiri noue**

ca cad în bransa această. Având în vedere praxamî îndelungată, mă aflu în plăcută poziție de a satisface pe deplin ori ce dorință și a mulțumi pe On. public cu serviciile mele, cari vor fi cât se pôte de culante și solide.

Tot ce se lucrăză este sub conducerea mea și supra veghierea mea proprie, asemenea ori ce lucrare luată asupra-mî se face la termenul fixat, fără întârziere și de tot ieftin și fără concurență.

Rog decî pe On. public pentru sprijinirea întreprinderii mele.

Cu tótă stima:

IOAN VOICU,
măestru zidar diplomat
Brașov, Strada Țintașilor nr. 2/b.

2—10.